

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, П. пом.
Конто почт. шаша. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописи не повертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 6-00 зол.
Чвертьрічно 18-00 „
Піврічно 30-00 „
Річно 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар.
Франції, Італії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 750 зол., Німеччині 750 зол.
Швейцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 750 зол., Австрії 750 зол.,
Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРНІТЬСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Радянська Україна та Німеччина.

МОСКВА, 17. 12. ПАТ. Вперше від часу існування радянської України відбулося в Харкові свято вшанування України від німецької окупації. Українська преса присвячує цим роковинам спец. числа. Говорить там про кровавий те-

рор і грабіжницьку експлуатацію України Німеччиною, що мав на своїх послухах тодішній уряд Скоропадського. Подіють там історію протипідемічних повстань на Україні.

Пожежа московського ГПУ.

До Берліна прийшли повідомлення про пожежу московського ГПУ, яку згоріло ще 3 грудня. Пожежа повстала над ранком. Гасили до полудня всі відділи московської пожежної сторони. Пізніше ділянку оточували міліція. Зачувати, що в огні опинилося багато вказів, яких не хотіли випустити, щоб не втікли. З горючого будинку вийти було часто дотривати.

Пожежу лущать із „чистотою“ серед службовців ГПУ, яку почав впровадити прокуратор Аку-

лов. У виступі чистили арештували кільканадцятьох службовців ГПУ за надзвичайні та малверданції. Стівство виявилось, що пожежу підложило кілька службовців ГПУ, які остали в борах, щоб спалити документи, які могли скомпромітувати їх або їх протекції. Цензура заборонила закордонним кореспондентам посилати телеграми про пожежу. Вістка про пожежу прийшла до Берліна окремим дорожком.

Розмова Бенеша з Бонкуром.

ПАРИЖ, ПАТ. Бенеш і Поль Бонкур у багаччій про реформу Ліги Націй прийшли до переконання, що реформа ця може статися лише способами, які не вважать змін в основах Ліги. Уряд держав Малої Антанти бачить в італійських проєктах засіб для нав'язання дискусії великим державам у справі територіальних вказів версальського трактату. Мала Антанта є рішуче проти того. Німеччина виступила з Ліги та розброєння конференції, щоб Ліга не могла займатися розброєнними справами та щоб довести до ревізії територіальних вказів версальського трактату. Модифікацію Ліги зможуть пережити при рівно-

сті всіх держав, які мають своїх заступників у Женеві. Тому ніяка конвенція в справі розброєння не може мати значіння, коли її не ратифікують усі держави. Версальський трактат створив Лігу. Розброєння конференція не буде ніколи нічим більше, як важкою комісією Ліги. Кожна зміна вказів версальського трактату чи додаткового протоколу цікавить усіх синґатарів. Пакту не може довільно змінити на чи та група держав.

Преса вважала, що ті основи успішно в багатьох між Бенешом і Поль Бонкуром.

ШОВКИ НА БАЛЕВІ ТА ВІЗИТОВІ СУКНИ

ТА ВОВНУ В ВЕЛИКИМ ВИБОРІ ПО НАЙНИЖЧИХ ЦІНАХ — поручає

ДІМ МОДИ

Львів, пл. МАРІЙСЬКА 4.

Матеріали на лещетарські штани, сорочки, куртки у великім виборі

2-3

Присуд за підпал Райхстагу.

ЛІЯНЦІНГ, 17. 12. ПАТ. Присуд у розправі за підпал райхстагу оголосять у суботу. Розправа йшла 3 місяці, з того 8 тижнів у будинку райхстагу в Берліні. Загалом було 56 засідань, переслухали понад 200 свідків, не рахуючи сім тисяч переслуханих поліцією у вступному слідстві. 31

закордону, м. ін. з СРСР і Болгарії прийшло 15 свідків. Протоколи засідань переступили вчора 115.000-ст. машинного письма, 120 журналістів, у цьому 70 закордонних обслуговувало близько 2.000 часослівців усього світу. Майже всі консули закорд. держав прислухувалися розправі.

Голандія інтервеніює в справі Ван дер Лібе.

ПАРИЖ, ПАТ. Агасова Агенція повідомляє з Амстердаму, вібито голандський уряд інтервеніює в німецького уряду на випадок застрелення Ван дер Лібе на смерть. Голандський

уряд зверне увагу на факт, що зчину, який запланує Ван дер Лібе, допустився він іще перед оголошенням розпорядку, що встановлює смертну кару за такі проступки.

Радек заповідає і мир і війну.

Радек помістив в „Ізвестія“ статтю, в якій каже, що як СРСР закінчить будову нового суспільного устрою, далі вестиме мирну політику. Головним огнищем війни є японська експансія на Дал. Сході та німецький ревізіонізм. СРСР буде нейтральний підчас імперіалістичних сперів за гегемонію. СРСР пічне війну лише в обороні соціалізму. Признає лише війну загрозлених народів за незалежність. Коли на СРСР напала якась імпер. держава, то СРСР

заклучить союз з іншою державою для спільної боротьби проти нападника, однак не брав би відповідальності за свого імпер. союзника та не брав би участі в його грабінках інших народів.

В Америці вважують цю статтю натяком на можливість заклчення порозуміння СРСР і Америки або Польщі на випадок нападу Німеччини.

Схопили вожда синіх сорочок.

ЛОНДОН, 17. 12. ПАТ. На збори ірландських фашистів, що відбувалися нині в Вест-Порті в Ірландії, прийшов провідник революційної організації синіх сорочок генерал О'Дофі, що мав за мету вказати їм був у англійській вла-

дім, де відбувалися збори та хотів арештувати О'Дофі, однак стрілявся з чинами сиротиним присутніх. Прийшло до сутички, в якій схопили ген. О'Дофі та зловили його й замирили в місц. в'язниці. Факт цей вказує на Ірландії велику експансію.

ПРИМУС ПРАЦІ.

БЕРЛІН, 17. 12. ПАТ. На зборах інженерів у Гамбурзі сен. д-р Віланд заповів вшанування в Вільному Місті Гамбурзі примусу праці, що обов'язуватиме всіх безробітних у літах 18—25, в скількості ок. 20.000. Їх умовдурюють. Після переведення примусу підмог не будуть виплачувати, зате члени кадр праці діставатимуть винагороду.

КАБІНЕТНА КРИЗА В ЕСПАНІ.

МАДРИД, ПАТ. Леру одержав місію створити новий уряд.

БОНКУР НЕ ПОЙДЕ ДО СРСР.

ПАРИЖ, 17. 12. ПАТ. 8 повідомлень над повідомляють, що мін. Бонкур прийде лише до Варшави та Праги, щоб ревізитувати Бенеша та Бека. До Москви мабуть не поїде. На Ке д'Орзєй не дістали офіційального запрошення від уряду СРСР. До Польщі та Чехословаччини Бонкур поїде після з'їзду економічної ради Малої Антанти, себто після 8. І.

БЕЗБОЖНИЦЬКА АГІТАЦІЯ.

МОСКВА, 17. 12. ПАТ. Традиційна в передсвяточеому часі протирелігійна кампанія в СРСР звернена головню проти католицизму. „Рада Трибуна“ заповідає, що 23. грудня відбудуться в усіх польських робітничих клубах протирелігійні вечори. Часослів заповас учасників улаштувати такі збори в усіх польських школах.

Крім того вкази в польській мові дуже багато протирелігійної літератури. Орган польських комуністів жаліється на сильні заборони серед поляків, які працюють у СРСР та гостре критикують кат. священиків, закликаючи їм, що вони тайні агенти буржуазії а часто шпioni капіталістичних держав. Загострення в цьому році протирелігійної кампанії, головню за католицькому відтинку, при вержанні на мизурорітнім рівні кампанії у відношенні до інших віросповідань, це найвиразніше заперечення чужок про якийсь план злагіднення курсу до католицизму в СРСР, до якого вібито мало прийти у висліді балачок у Римі.

ПРОСЯТЬ МУСОЛІНІЯ ДО СРСР.

БУКАРЕШТ, 17. 12. ПАТ. „Курентул“ повідомляє, що більшовицький уряд хоче запросити Мусолінія до СРСР.

НАПАД НА НІМЕЦЬКОГО КОНСУЛЯ

Німецький ген. консуль на Палестину та сусідній краї Ашендорф подорожував авто на Трансфорданії. По дорозі до Аману впади на подорожних араби та, взявши Ашендорфа за жид, побили його. Завдяки шоферові, що пустив авто з усієї сили, вийшли подорожні ціло. Англійська влада висловлює спочування.

ДОЗБРОЕННЯ — ЧИ РОЗБРОЕННЯ.

ПАРИЖ, 17. 12. ПАТ. „Пгі Парізієн“ повідомляє, що рада міністрів разила вчора над цілістю ведених дил. балачок. Німецькі проєкції в ділянці ефективів, воєнного матеріалу та безпеки будуть іще предметом дискусії. Думають, що Франція не раштине над дозброєнням Німеччини, лише над зм. розброєнням.

БОЛГАРСЬКА ГОСТИНА В РУМУНІ.

БУКАРЕШТ, 17. 12. ПАТ. Преса заповідає, що офіційна гостина болгарської королівської пари відбудеться в другій половині січня, а око-ло 20. І. болгарського короля ревізитує у Софії рідночасно король Румунії та Югославії.

РАДЯТЬ НАД ГУЦУЛЬЩИНОЮ.

У Варшаві відбувся в неділю конституційні збори Т-ва Пилипчак Гуцульщини при участі представників уряду, війська та сусп. установ. Був ставиславський воєвода Ягодіньський та командант корпусу ген. Попович.

Устійнили направи т-ва в справі розвитку Гуцульщини в регіональним напрямі.

Замість колишніх субвенцій — нарід сам зі себе дасть „Просвіті“ субвенцію.

лемківські сільські господарства і допомогала не одному не тільки жити по людськи, але ще й збільшити свій варстат праці. Сьогодні все те належить до минулого.

Так тепер виглядає соціальна сторінка життя тутешньої Лемківщини. Про наші багатозначні не згадує. Про них докладніше іншим разом. Хіба для характеристики ще додаю, що в селі Вафка і Фльоринка були дві кооперативи, обі під наглядом „Русского Р-віз. Союзу“. Але вони впали і тепер у ліквідації.

Цікавіше і вірагідніше вже те, що від 15. жовтня ц. р. осіб тут лікер українець д-р Сорока, лемко. Є налія, що й тутешнє населення отривається з повоевних злиднів, організується і возьме участь, освідомлене, в загальному українському житті.

В. С.

3 нових видань.

Микола Голубець: ВЧОРАШНЯ ЛЕГЕНДА. З передмовою автора. „Українська Бібліотека“, ч. II. Накладом І. Тиктора, ст. 128.

Зважився М. Голубець на нелегку тему: на оповідання про те, як українські війська заняли Львів, обороняли його і відступили з нього. Оповідання мало бути популярне, як і треба для „Української Бібліотеки“. Воно належить до найудатніших із виданих досі цією бібліотекою.

Вражливого, наболілого сюжету торкнувся автор зручно; не пішов на газетний патос, якого вживають наші молоді робітники пера, щоб заповнити ним недовідані анекдотичного матеріалу. Є тут історія кількох тихих героїв, що вміють умирати для народної справи без театральних жестів і великих слів. Постаті добре зрисовані, можна відокремити в уяві одну від одної, — є навіть деяка інтрига і кілька добрих сцен. Із них можна би розвинути справжню повість, ясно не на 128 сторінках, бо такі мати розміри не дозволяють на ширший матюок тла, на якусь епічну спробу кривавих боїв. Влучно схоплені такі психологічні моменти: у мент національного зриву не одна особа національно неспівдома або байдужа прокинулася і зрозуміла, що треба приєднатися до якогось фронту. Є тут і героїства неспівданих людей, що могли рішити своєю сміливістю про життя тисяч; добре змальоване безладдя початкового проходу і загальна метушня. Зручно вплетений мотив кохання молодої дівчини, що дає найсильніший доказ свого почування, жертвуючи собою.

Оповідання має фрагментарний характер; напр. прихід Усусів. Їхній успіх і відворот займає всього... 20 рядків. Композиція зовсім добра, відчувається в оповіданні вправлену, легку руку, але таки занадто часто занадто легку, головне у стилі та мові. Коли зважити, що таку книжку написав Голубець за одним присілом, жаль бере за його хист у цьому напрямку. Мова та правопис зовсім невиправдані і є в них сила помилок; деякі слова та фрази живцем узяті з польського та московського. Нема навіть місця їх перечислювати. Саме в популярній виданні, призначеній для маси, що не вміє відрізнити промаків і помилок від правильних форм, не вільно бути недбайливим.

До оповідання, що може сповнити свою корисну службу, сам автор написав собі передмову про свій життєпис і дотеперішню працю. Передмова ця написана напів іронічно з веселим самокритичним зовсім не підходить до такого видання і може тільки спантеличити добросердих читачів. Автор сам „сумнівається, чи книжкою типу „Вчорашньої легенди“ обогатив українську літературу“.

М. р.

3 кіна.

Як довідуюсь, у вимовному сезоні кіно „Палас“ виставлять такі фільми: „Прокуратор Аліція Горді“ зі Смогарською в головній ролі, „Ніч у Венеції“ у малярській мові в новим опінаком Тілоу де Патієра і „Графіня Мисте Дріото“ з Врігілоу Гельм.

Кіна „Консерви“ і „Марусенька“ заповнюють такі новини: „Російські клоуни“ з Морісом Шеваліє, „Гіттай в Еспаї“ з незначним досі коміком Едді Хантінгом у товаристві 1000 американських красунь, „Катерина Велика“ з Бюваретом Веріє, „Полк любові“ з Маріоню Літріх та П. доментю, „Бунт молоді“ Раж. Сесіль де Міль, Парамунт, „Генріх VIII“ з Чарлом Лентеном, Виріб. Юкайтел Артист, „Геть в кіриво“ з Едді Хантінгом, „В погоні за мільйонем“ Дуґлас Фербенко і Бебе Данієлас, „Нова в бавион“ з Борісом Нарзеном, „Зачарів д-р Мабус“, „Сказав у Будапешті“ з Франческою Галь, „Невільний чоловік“ на основі повісті Уелса.

Успіхи „Просвіти“ значать і успіхами на всіх ділянках нашого життя. Зачепає „Просвіту“ потягував би за собою занепад усього нашого аорітків. Шануймо себе! Діймо матеріальні засоби „Просвіті“!

Економічний огляд.

Українська хроніка.

„КОЛЕКТИВНИЙ КУДАК“ І „ВІЛЬНИЙ“ ЗБИЖЕВИЙ РИНОК.

Московські телеграми повідомляють про те, що рад. влада дозволила сезнам на Зеленому Кані вільно продавати хліб і овочі. Ця влада звільнила також колективи на 10 літ з самостійних господарств на 5 літ від податку в натурі. „Нова Фр. Прессе“ у власній телеграмі з Москви повідомляє, що тепер допущено також на Україні і на Кавказі вільну продаж хліба. Чи є це якась переломова подія? Ні, зовсім ні! Засадничо декрет про вільну торгівлю збіжжям має дату минулорічну, тільки, що його вжитість влада припинила, а тепер знову повернула йому значіння. „Вільні продажі“ — це теж один з бламаків, які по нистецьки пускає Кремль своїм підданним. На ділі колективи чи самост. господарі можуть продавати свої надлишки тільки державним або кооперативним торговельним організаціям по конвенційним цінам. Про це писав на днях широко московський кореспондент „Газ. Польської“ Отмар. Від нього дознаємось далі ось-що: Конвенційна ціна це гуртова ціна, яка визначається „Конвенційним бюро“ кожного району. Вона означає всі державні і кооперативні торговельні організації. Вона не має нічого спільного з ціною, яку дозволяють формувати ринок, про що говорив декрет з квітня м. р. Вона є кільканим і нерозділним ціною, яку можна від той і ледви 2—4 разів (залежно від околиці) перевищує просто колективні ціни, які платять „соціалістична батьківщина“ за збіжжя доставлене з примусу. „Отже — пише далі Отмар — є бажання випомпувати ці села „надлишки“ по цінах конвенційних, при чому „Комс. Правда“ накликає „до боротьби за найдокладніше перестегігання тих ціл, до боротьби з усіма класово-ворожими елементами, що хотять запропастити акцію закупу шляхом легковаження конвенційних ціл“. Ця сама „Комс. Правда“ кидає громи в сторону деяких колективів, де відкриває породу „колективного кудака“, заряженого — мовляв — спекуляційними, ганцларськими тенденціями. — Коротко: звичайна як досі грабж під фірмою „вільного закупа по конвенційним цінам“. Разом з тим іде голод.

Польська хроніка.

ПРОБЛЕМА ВАЛЮТОВОЇ ПЕВНОСТІ В ТОРГОВЛІ І ПРИ ШАДНИЧИХ ВКЛАДАХ.

Плавність курсів світових валют (фунта і долара) підтримує інфляційну психозу в нас, не виважаючи на запевнявання всіх і вся про непохитність польського золотого. „Король умер, хай живе король!“ Цей вигук франц. роялістів нагадується нам, коли читаємо в польській пресі, що краєве купецтво зірвало зрешті з девальютовістю, а рівночасно дістаємо до рук офіртуру калькулявану в доларах, при чому як печатка витиснена така кавазує: „Лід доларам треба розуміти долари Зл. Д. П. Америки в золоті (1 грам золота — 0.731 дол.) що рівняються 8.914 золотим у золоті (1 гр. золота — 5.9244 золотих на підставі розпорядку през. Р. П. з 13. жовтня 1927 р.). Не вважаючи на помтні втрати, яких визнають ще даліше доларові вкладники, загрожені стратити повних 50 відс. свого доларового майна, вони не сп'яються змінити доларів на золоті. Ну що? Тиждень тому заявив провідник амер. „Найри“, ген. Джонс, що долар незалежно від того, який стандарт є мрілом його вартості, є найзручнішим грошем на світі. Під місяць жовтня ц. р. краківський „Час“ подав кошту 8 мільонів доларів, яка приблизно в той час находилась на шадничих книжечках. Ми не думемо, щоб за цих півтора місяця до сьогодні вище подана цифра багато змінилась. Поважна загроза франка через події у Франції, а разом з тим загроза золотого бляку змушувала тільки атмосферу валютної несповності. „Час“ в жовтні слушно писав: „Доларові ошадности в Польщі є індивідуально небезпечні, а суспіль-

но-шадливі“. Так, але чи можна дивуватись незворію вкладників, коли він уже тричі пережив інфляцію (корони, марки, золоті)?

БОРІТЬБА З КАРТЕЛЯМИ І ДЕЯКІ П СУПЕРЧНОСТІ.

Після цементового картелю, як відомо, прибув на чергу сирова і карбідовий картель „Держ. фабрика Азотів у Хожові“ хоче розкрити умови й згадати картелем, що рівняється його фактичній смерті. Розправа в карт. суді назначена на 19. ц. м. Знову на два могутні горішнішескі підприємства, на „Гуту Королівську“ і „Лявру“ і на карт. С. А. для Гірничого і гутничого, уряд наклав кару по 50 тис. зол. за неоголошення картелевої умови до реєстру. Ці події зробили тепер справу картелів дуже голоною в Польщі. Опозиційна преса закликає урядові нашірність у цій боротьбі з картелями ніби то для загального добра. На 183 картельних договорів, що зреєстровані в Мин. Пром. і Торговлі, в 14 беруть участь державні підприємства безпосередньо, а в 6-ох посередньо.

БУДЖЕТ, МОНОПОЛІ, КОНТРАБАНДА І НЕЛЕГАЛЬНА ФАБРИКАЦІЯ.

Державні доходи постійно коряться. Независно читали ми справоздання держ. заміників, з якого виходить, що третій квартал цього року правіс заміників на 14.1 проц. менше ніж минулого. Тепер деякі польські газети починають шум з приводу шораз менших доходів із держ. монополій (на основі прелімінарія бюджету повинні вони дати 1/3 всіх доходів). Вистарчить сказати, що за 3 квартали цього року прозито тютюневих виробів на 100 міль. зол. менше ніж попереднього за 3 квартали. Причина тому контрабанда тютюну, запальничок, тощо і нелегальний виріб спирту домашнім способом. Чомусь забувають при тому згадати зростаючу нужду.

Світова хроніка.

СТАБІЛІЗАЦІЯ ДОЛЛАРА І ФУНТА І ЗОЛОТИЙ БЛЮК.

Автор відомої книжки „Дві Європи“ з 1929 р., про яку ми в своєму часі згадували, Делезі, видає нову книжку п. н. „Боротьба за золото“. В ній згадує автор, що Англія через захитання ціни з уяцію золота у франках, фактично зібрала золотий бляк від золотого стандарту. Сьогоднішня стійність валют цього бляку існує тільки на око, бо вони стійні тільки у відношенні одна до одної, а не як раніше до ціни золота. Автор вважає, що бляк може існувати тільки так довго, як довго хитється долар і фунт. Іхня стабілізація — мовляв — буде для золотих валют фатальною. — Коли не мало бути правдою, то ми мусіли б уже в найбільшому часі сподіватись захитання вартості також польського золотого. Як подає преса, Америка переговорює тепер з Англією і Францією та хоче стабілізувати долар на 60 відсотках паритету. Хоч преса пише також про спротив деяких сенаторів, що обстоюють 50 відс., то воно суті справи незначить. Бо справа йде перш усього про те, чи буде вже тепер стабілізація чи ні не буде. Найімовірніше, що справа затягнеться до перших днів січня, коли збиратиметься сенат. Однак останні успіхи теперішнього французького прем'єра зменшують небезпеку для франка. Навіть при 50 проц. девальюції долара рівень 125 франків за долара не є нічим для Франції страшним, хочби Руавельта політика ціл даліше ділала посередньо на європейських ринках. Так запевняють деякі знавці Франції, мовляв, даліше залишиться бастіоном непохитності валют.

СМЕРТЬ РОСІЙСЬКОГО ЕКОНОМІСТА.

Недавно помер у Львові М. С. Жекулін, проф. рос. університету і чеської Високої Торг. Школи в Празі та відомий економічний публіцист. Як економічний редактор пресової агенції „Центр. Евр. Преса“ публікував свої статті у різних європейських мовах. Співробітничав у „Журналі де Женев“, а в рукописи залишилась книжка „Система радянської господарки“.

В. Н-вич.

Дописи.

ТЕРЕБОВЛЯ.

Районова освітня нарада. Дня 8. грудня в день „Просвіти“ відбулася районова нарада видавничих читальень з Будаанова, Ласковець, Кобиловол, Кулянич і Слободки Янівської в Будаанові. Присутніх 20 анділових. Делегатом аналізу філії „Просвіти“ в Теревові був о. Пятон Карпінський та урядовець філії. Наряду відкрив о. П. К., що виголосив промову про вагу і значіння просвіти. По ній обговорили справу організаційні урядовець філії „Просвіти“, змозжих курсів по читальнях і дару „Просвіти“. Потім о. Карпінський абрав ще раз голос та обговорили справу діточих відділів при читальняних бібліотеках. Були залітні поетичних видавничих, на котрі відповідали оба референти.

Загальні збори читальень. Дня 3. грудня відбулися загальні збори читальень „Просвіти“ в Деренівці. Головою вибрани о. Петра Галицького. При читальні існує прекрасний мішаний хор, яким дирижує Петро Турул. Читальня влаштувала була 27 серпня концерт у честь Шевченка, а на 17. XII. підготувала свято-академію в честь „Просвіти“. — Дня 4. XII. відбулися загальні збори читальень „Просвіти“ в Могилівці, на котрих обрано головою о. Івана Яворського.

Просвітніські свята. Дня 8. XII. відсвяткували просвітні свята Глемана торжественно день „Просвіти“. Рано з'їздили о. Деліца Службу Богу в місцевій церкві, а по Службі Божій відправили панакхиду. Церква була повна народу. З церкви перейшли всі до читальні, де відбулася святочна академія. Перший отворив академію голова читальні Степан Смальський дозвілом промовою: говорив про значіння книжки й освіти. По ній виступив Павло Смазига, що візав жіноцтво, збегуртувалося в „Просвіті“. А третій бесідник Коломичев Іван закликав виконувати молоді у патріотичних дусі. Дует оркестра відіграв просвітніський гимн. Потім було кілька деклямацій: Бабій Михайло деклямував „Гридушину“, Юлія Гой „До Основ'яненка“, Мирослав Смальський „Про голод на Україні“, Федь Понделворний „Тарасова м'я“, Степан Василь с. Стеліна „Не забуваймо про Просвіту“. Мішаний хор читальні від урядовою місцевою яка Голозавського відіграв у дотно кілька творів, як: „Великий день“, „Привіт гостям“, „Сонце заходить“ і інші. Також чит. оркестра відіграв кілька музичних кусиків. При кінці подякував голова читальні всім присутнім. Академія закінчилася відспіванням „Ше не вмерла“! В часі академії зложили присутні 1357 зол. на дар „Просвіті“. — Того самого дня відбулися просвітніські свята в Ізавці. Рано була

Са. Бома і панакча. На Са. Бомі виступили вітати: му проповідь о. Райк Осип, голова читальні. Вітак була в читальні академії, на якій був реферат, співає хор і грає оркестр. Вечором була вистава „Пізнання Сибіру“. Дохід з вистави вилано на ар. „Просвіти“ і на „Різню Школу“.

Марцінові поминки. Дня 3. грудня відбулися в Терсаві заходом Маріської Дружини гімназистів Марцінові поминки. Рано відслужили о. Веселовський Службу Богу в місцевій церкві, а по Са. Бомі відправили соборну панакху за о. Марціна Шашкевича: о. Мокшаків, о. Веселовський та о. Кузьма. Вечором в год. 6. в залі чит. „Просвіти“ відбулася виступна концерт з різноманітною програмою. Вступне слово виступив о. Веселовський. Співав мішаний хор гімназистів (українців) були дві декламації: „Вандавист“ — декламував ученик Гаурилюк Осип і „Підансь“ — декламувала Марія Запаліва. Мандолиновий оркестр відіграв кілька творів досить уміло. Вкінці треба згадати ще виступ ученика Мокшаківського Юрія, що відіграв на ксилофоні „Die Waldvögelin“. Хор та оркестру вчинили і зиртували ученик Паньчущин Євген. Треба вкінці підчеркнути, що „Мар. Дружина“ є однією з організації, дозволеною нашим ученикам. Її несе провідник о. Веселовський Евстахій.

СТЕРИЖИНА.

Руїна. Невірогідні вісти приходять до нас зі сід. до читальні „Просвіти“ присилають вибиті на машині готові протести проти рішення Головного Виділу Т-ва „Просвіти“ у Львові в справі розв'язання філії „Просвіти“ в Стрию та установах Кураторії. В тих готових протестах заявлено, що читальні „Просвіти“ не мають признавати авторитету Головного Виділу, тільки даліше повинуватися прикзам розв'язаної апарату. Але що до Кураторії філії „Просвіти“ Головного Виділу Т-ва „Просвіти“ у Львові називає також голову розв'язаної філії, мимоволі родиться гадка, що розкладовою працею чернують деякі бунтарі члени виділу. Якщо воно так дійсно, то всі відповідальні чинники повинні з того антигнати відмовити конскреції і таких людей викинути поза скобки нашого життя. Думаємо, що провідники читальні „Просвіти“ по селах звернуть на ту деморалізацію увагу і в прийдешній світлі представлять руїнишню роботу демарти.

НОВИНКИ

— Цьогорічний св. Миколай спізниться! Як тодідуємося, цього року св. Миколай дещо пізниться зі своїми дарунками, тому що перед своєю мандрівкою мусить підкріпити свої сили пастеризованим молоком Маслосоюзу, якого дуже додатний вплив випробує на собі кожний, хто буде його вживати замість ринкового молока, дуже часто невідомого походження і якості.

776

— Важче для всіх. Не забудьте, що найкращим дарунком на св. Миколи є 3. (Миколайське) число гумористичного журналу „Жорна“.

— 3 радія. Львівська радіостанція передаватиме у вівторок, 19. грудня, богослуження з Волоської церкви у Львові. Початок в год. 9.45.

— Знижка цін хліба. Від 18. грудня пекарський пех у Львові знизили ціну хліба. Бохонець 1 кг. із житної муки у пекарні 31 сот., у крамниці та на страгані 33 сот.

— ОУН у жіночій семінарії? Польська преса повідомляє, нібито урядово стверджено, що влада безпеки після довгої обсервації завідувала гурток ОУН у жіночій учительській семінарії в Сокалі. Арештували три учениці V. курсу. При ревізії в них знайшли найшліх багатого компромітного матеріалу ОУН. Арештованих віддали до в'язниці при окр. суді у Львові.

— Сніг, морози, тепло, повінь. Від п'ятниці Львів і цілий край навістилися великі снігові. Львівська дирекція залізниць вислала на загрожені шляхи снігові пауги. Вони працюють без уперу, щоб поїзди не спізнавалися. Всеж на львівській діврець прийшли всі поїзди з спізнанням кількадесят хвилин. Також у станиці славівській дирекції поїзди спізнаються. В деяких околицях упало снігу на 50—60 см. високо. — Наслідком морозу в зах. Німеччині Рен замерз на просторі 5 км. Це дуже відко трапляється — У Москві занотували — 33 ст. У більшовицькій Білорусі наслідком морозів на залізницях стан катастрофічний, бо нема вугля. Станції неопалені. В вагонах пожежні відморозжують собі ноги і руки. В Білорусі занотували кілька смертних випадків наслідком морозу. На ст. Негорелое замерз транспортний робітник Лукин. Біля Голосова сторожі відморозили собі руки і ноги. — 3 Москви прийшли вістки, що ледолам „Челюшкин“ повізав через радю, що на географічній ширині 68 ст. і 4 м. та зах. довжині 172 ст. 56 м. (береги півн. Сибіру) від кількох днів тепло, пересічно 1,5—2 ст. вище зера. — У Югославії наслідком снігових перервали у багатьох сторонах краю залізничний рчк. На шляху Загреб-Спліт сніг доходить до 3 м. високо. — Після великих снігів нараз у Венеції потепліло. Від кільканадцяти годин паде безупинну дощ, що спричинив повінь. У лагунах вода піднялася більше як на метр, вдерлася до частини міста та залила сутерини. Люди не можуть вийти з хати, бо вода сягає до вікон партерів. На пл. Марка води стільки, що можна плавати моторівками. Вода підноситься з години на годину. — У пічч. Марокку паде дощ безупинну 47 годин. У Фезі частина туземської дільниці під водою. Вода вдерлася до домія. Одна дів завадилася. Під звалищами згнулася одна жінка. Багато рік у пічч. Африці виступило з берегів, біля Фезу зірвало мости. — Над каліфорнійським побережжям лютує хуртовина. Зірвало в'язання найбільшого в світі моста „Золоті ворота“, який будують біля Сан Франціска.

— Повісився козачек. Пон вул. Травуга 11. повісився на футуріні 30-літній кравець Йосиф Тиронич. Кажуть, що покінчив самогубством тому, що не дістав грошей від свого шефа кравія Керинського з Личаківської вулиці.

— Краєва хроніка. Під поїзд, що їхав зі Стрия до Холорова кинувся Каз. Борошенко. Згинув на місці. Причина: нервовий роздріт. — Тернопільський суд засудив Йосифа Ворожбитя з Бушинева на до смертну в'язницю. Ворожбит утівав в Сереті свою жінку Марію Комар, а жінка із Мх. Дільною. — 3 1. березня 1934 скасують в Ярославі скарб. уряд. Приналежний до того уряду ланцутський та переворський повіт приділять до скарбового уряду в Ряшеві.

ярославський до скарбового уряду в Перемишлі, а любачівський до Жовкви.

— Похорони селянина-премієра. У Чехії помер бунд. чехословацький премієр Ангін Шаєр. Згідно з останнім бажанням покійного похоронили на цвинтарі в селі Гостівазі, де він був хліборобом. У Празі підчас похорону прибрали ліхтарі кірм, а прапори опустили до половини машту.

— Карієра 22-літньої українки. Цього місяця відбувається в Монтевідео (Уругвай) 7-а з черги панамериканська конференція. У складі ам. конференції є 22-літня Ір. Уляшинська, донька гр.-кат. пароха з Нортгемпону. Американська преса звертає увагу, що дити до такого становища, яке вона займає в такому віці, рідкий випадок. Вона є секретаркою у головному державному департаменті у Вашингтоні і в Уругваї буде проводити п'ятьма секретарками американської делегації. Вона вродилася в Галичині і як дволітня дитина виїхала з батьками до Америки. Скінчила вашингтонський університет і вищу торговельну школу у 17-ім році життя, у першому дозволеному реєстрі з дуже великим успіхом. І. Уляшинська володіє п'ятьма мовами: українською, російською, польською, чеською, англійською, французькою, німецькою, еспанською та малярською. Це гарна дівчина з блакитними очима, кучерями, рожевими і подобає більш на кінової артистку як на ділового урядовця. Замітне, що її сестра та два брати теж дуже талановиті.

СПОРТ.

КОПАНИЙ МЯЧ. МІЖНАРОДНІ ЗМАГАННЯ. БРЮССЕЛЯ. Краків — Діабль Руж 7:5 (3:2).

ГАКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

Львів. Лехія — Погонь 1:0 (1:0, 0:0, 0:0).

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Проф. Д. Дорошенко: НАРИС ІСТОРІЇ УКРАЇНИ Том II. (Від половини XVII століття). Варшава 1933. Стор. 370. Форм. великої вісники. Праці Українського Наукового Інституту в Варшаві, том XVIII.

Сергій Даушков: ПОДРОЖ У СИБІР. Спомины волинського емігранта про страшне життя на Сибірі. Найкращі оповідання „Самоосвіти“, ч. 10. Львів, грудень 1933. Стор. 32, 16с.

ЖУРНАЛИ.

КООПЕРАТИВНА РЕСПУБЛІКА. Р. VI, ч. 12 за грудень. Зміст: На окраю днів (Актуальні замітки. — Ольховий Іларій; Валюта. Чи курс англ. фунта й амер. долара піднесеться? — Тогомій В.; Консументи і пролуденти. — Кушницький Антін; Значення перших кооператив лісових робітників на Закарпатті. — Жіа Шарль; Взаємини між кооперативом і публічними організаціями. — Блажкевич Іванна; По галицькій волості. — З кооперативного світа. — Господарська хроніка. — З преси. — Смерть І. Івасюка.

ВІСТІ З ЛУГУ. Рік VIII, ч. 11 за листопад. Зміст: Праця зимою. — А. Курдлик; Не кидай... (Оповідання нестарі). — Праця в „Лугі“ у грудні. — Луги в Наддніпрянщині. — Нова лугова пісня (з нотами). — Зима. — З життя Лугів. — Некролог.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Кооп. Український Театр у Львові.

Гостини виступи Українського Театру ім. Тобілевича.

Львів: сали Муз. Т-ва ім. Лисенка, ювілейна вистава з нагоди 40-літньої артистичної праці Й. Ставника. Год. 8.15, 20. XII. 1933 „ГРА НА ЗАМКУ“, анекдота на 3 дії Ф. Мольєра.

Сала Театру Різноманітностей (Нар. Дім): 21. XII. „ЛІПІНА“ оперетка на 3 дії Р. Штольця.

22. XII. год. 7.30 веч. „СОНЦЕ РУТИ“ іст. тригелія на 5 дії В. Пачовського.

Вистава вже продана в Нар. Торговлі. Ринок 36, а в день вистав від год. 6 при ласі.

Міський Міський Театр.

Понеділок, 18. XII. вистава не відбувається з причини ген. проби „Клеопатри“. Вівторок, 19. XII. год. 7.30 веч. прем'єра „Клеопатри“ Норіда.

Театр Різноманітностей.

Понеділок, 18. XII. год. 7.30 веч. „Стефан“.

Вівторок, 19. XII. год. 7.30 веч. „Стефан“.

Кіно.

АДРІА: „Личарі сумері“. Доранка орава.

АПОЛЬО: „Молодість на замковіні“.

АТЛАНТИК: „Ревізор в Петербурзі“ з Властою Бурляком (на осн. Гоголя).

ВАНДА: „Облава в Парижі“.

КАСІНО: „Життя своєбачі“.

КОПЕРНИК: „Білий оліп“ і додатки.

КОЛІСЕЙ: „Королівський дубок“, реж. „Р.г обидності“.

МАРУСЕНЬКА: „Сабра — діти Палестини“.

МІРАЖ: „Жінка шпін“ і Бастер Кітон.

МУЗА: „Таємний острів“ та весела програма: Львові і Гараї.

ПАЛАС: „Утеча перед шлюбом“.

ПАН: „Прано до грику“ та ревіз.

ПАСАЖ: „Під градом кулі“.

ХИМЕРА: „Король цигани“.

СТИЛЕВЕ: „Ромео та Юльді“, реж. з Букожською, Андерсон і Берським.

УТІХА: „Чудотворені“ і ревіз з Львовцем.

Закордонне радіо.

Понеділок, 18. грудня 1933.

Відень (517.2) 15.25 Саринський творин. 17.20 Фортеп'я, 15.55 „Танкавер“ оп. Вагнера; Братислава (279.3) 19.55 Словацькі пісні; Прага (488.6) 20.00 „Самсон і Давид“ оп. Сен-Санса; Париж (1725) 21.00 Камер. музика; Білгород (430.4) 19.00 Співа; Ковно (1935) 19.30 Співа; Гайльсберг (276.5) 21.00 Музика до Гетових творів (спів). Лийшиг (389.6) 14.55 Концерт, 20.30 Весел. вечір; Бухарест (394.2) 18.15 Концерт 20.45 Співа; Будапешт (550.5) 19.30 „Тенор“, „Дарнава“ дві опери; Рим (441.2) 17.30 Концерт, 21.55 Камер. музика.

Вівторок, 19. грудня 1933.

Відень (517.2) 15.15 Пісні дітотого жору, 22.20 Концерт; Кошиці (293.5) 18.30 Концерт; Прага (488.6) 18.00 Концерт саломовної орк.; Лейті (1796) 19.10 Співа; Париж (1725) 21.00 „Ле Сальдінбаш“ оп. Ганне; Білгород (430.4) 20.30 Вок. хвістат, 21.30 Пісеньки; Гайльсберг (276.5) 20.10 „Назів“ оп. Д'Альберта; Лийшиг (389.6) 20.10 „Іфремія“ п'єса Гетого; Мінхен (533) 13.20 Оп. музика, 14.20 Соалісти, 17.50 Пісні; Бреслава (325) 21.10 Концерт із нагоди 70-их роковин Масканія; Осло (1983) 22.15 Давні пісеньки; Будапешт (550.5) 20.00 Фортеп'я, 21.00 Сучасна музика; 20.40 „Ільє Флетіст“ оп. Ганне; Рим (441.2) 22.30 Музика.

Львівське радіо.

Понеділок, 18. грудня 1933.

7.00—7.55 Ранішня залиця; 12.05, 12.38 Радіосмі композиторів з грамофону; 15.25 Збіжжя бірки; 15.30 Господарські вістки; 15.55 Фортеп'я; 16.40 Лекція фр. мови; 16.55 Скаринка; 17.30 Пісні, фортеп'я; 17.50 Стенографія; 18.00 Музичні та поетичні старинні Грарі; 18.45 „Як кохання“ оперетка (з грамофону); 19.10 Веселіна, грамофон; 19.25 Муз. фея. „Давня колада“; 19.40, 19.45 Спортівні вістки; 20.00 Концарі (музика, спів); 21.00 Фейлетон; 21.15 Співа з „Озєфа Трингасона“ п'єса Верісона; муз. Гріга; 22.00 „Остання ніч Івана Кронґера“ фея. Ю. Теллі; 22.15 Танков. музика; 23.05 Грамофон.

Вівторок, 19. грудня 1933.

7.00—7.55 Ранішня залиця; 9.45 Богослуження з Волоської церкви у Львові; 12.05, 12.38 Саломовна оркестра; 15.25 Збіжжя бірки; 15.30 Господарські вістки; 15.40 Вок. музика з грамофону; 16.40 На службі милосердя; 16.50 Грамофон; 16.55 Концерт; 18.00 „У великих відзнаваннях сталі“; 18.20 Муз. скринька; 18.35 Співа; 19.05 Зимові дови; 19.15 Веселіна; 19.25 Фейлетон; 19.40, 19.45 Спортівні вістки; 20.00 „Молодий король“ оп. Кальмана; перерв. „Молодість Чон-Тен“; 22.30 Танков. музика; 23.05 Найгарніші твори з грамофону.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає.

НА СВ. МИКОЛАЯ

пригадується ласкаві пам'яті стар. 50 літ-істнува ф-ма

Брандштеттер і С-ка

пл. ГОЛУБОВСЬКИХ 5

та її філія

„Confiserie du Théâtre“

ЛЕПОНІВ 43

та поручає

СВОЇ ЗНАНІ ЧОКОЛАДИ, ЦУКРИ, БОМБОНЕРИ ТА ІНШІ ВИБАГЛИВІ ЛАСОШІ ПО НАДЗВИЧАЙНО НИЗЬКИХ ЦІНАХ.